

незначително число бедни обитатели, съ своя дребенъ по-минъкъ, не сѫ могли да издигнатъ и засилятъ едно богато поселище, което да бѫде предметъ въ размирните години на робството за напъздения, золуми и грабежи.

Заселването въ Лѣсковецъ¹⁾ на албанците въ XV и XVI столѣтия, които били десетина семейства, станало северно отъ сегашния Лѣсковецъ, кѫдето се образувала цѣла махала, която имала свой старейшина, нѣкой си Кондо, който довель съ себе си и единъ католически свещеникъ. Къмъ тая махала, по-късно се присъединили други две малки поселища, при брода и Купнидѣлъ. Отдалечено отъ заселището на стария Лѣсковецъ, тѣ били често обезпокоявани отъ случайни разбойници, ето защо жителите имъ се принудили да напустятъ огнищата си и се заселятъ въ чертите на Лѣсковецъ. Така се поселила сегашната махала „Чортовецъ“. Сѫщиятъ примѣръ последвало и малкото поселище „Тодоровецъ“, кѫдето имало къшла съ овци и мандри. По-после, лежащото на североизтокъ отъ стария Лѣсковецъ селище „Гиранъ“, чийто земи, ниви, пасбища и воденици били владение на страшния турски деспотъ и изедникъ Рашидъ Бей — паша отъ Търново, (който биль потурченъ българинъ), последвало примѣръ на другите поселища около Лѣсковецъ и поради зачестилиятъ непоносими издевателства, насилия безчинства и мъчения на безправната рая, българското население се принудило да напусне Гиранъ, разпръснало се и заселило въ други, наблизко, села и градове. Една голѣма част отъ това население се заселило въ Лѣсковецъ, кѫдето се образувала „Гиранската махала“. Старосто село Гиранъ, съ чифликите и сарайтъ на Рашидъ Бей, запустѣло.

Всички, изброени по-горе поселвания въ стария Лѣсковецъ, сѫ ставали първо, поради посочените причини и поради друго едно важно обстоятелство, което е привличало тия поселвания — Лѣсковецъ е билъ частно султанско селище, на султанския зеть Рустемъ паша и триста години подъ робството (1520—1840) мѣстната христианска рая се е ползвала съ правата и привилегии на полусвободни граждани, въ границите на Османската империя. Така пазени и закриляни съ султански ферманъ, съ който се давали правдени на лѣсковецките граждани — мѣстното трудолюбиво и приемчиво българско население, на което се гарантирала отчасти свободата, се отдало на миренъ труд и значително нарастнало. Лѣсковецъ започва да става малъкъ, недостатъченъ за своите жители и тѣ започватъ да дирятъ препитание вънъ отъ предѣлитѣ на Лѣсковецъ, въ обработването на земята и градинарството.

Още въ началото на 1720 година започва силно да се развива емигрирането на по-решителните и по-смѣлите лѣсковчани „на бахча“. Първите странствующи градинари е